

Beogradskie Novine

Br. 116.

BEOGRAD, nedjelja 29. aprila 1917.

Izazl: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojavi:

U Beogradu i u krajevima zapošljavanju od s. i kr. čita po cijeni od 8 kaleri
U Beogradu dostavljaju u kuće 5 20
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od 10 kaleri
Izvan ovog područja po cijeni od 12 kaleri

Mjesečna pretplata:

U Beogradu i u krajevima zapošljavanju od s. i kr. čita za bojne i stanje pošt. 5 20
U Beogradu dostavljaju u kuće 5 20
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji 5 20
U ostalim krajevima Austro-Ugarske načinju se 5 20
U inozemstvu 5 20

Oglas po cijeniku.

Uprudnictvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topličina venec broj 21. Telefon broj 26.

Primanje ogresa Kneza Mihajla ul. broj 38.

Godina III.

Ratni Izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 28. aprila.

Nikakvih značajnih dogadjaja.

Zamjenik glavnara generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 28. aprila.

Zapadno bojište:

Front prijestoloničnjaka Ruprechta bavarskog:

Na obim obalama Scarpe nastavio je neprijatelj jakom pucnjavom protiv naših položaja i prostora iza njih. Mi smo sa vidljivim djelovanjem suzbijali engleske baterije. Kod Monchaya slomilo se juče više engleskih napada pred našim linijama. Jutros prile svanuća dana dovinula se topnička borba od Loosa do St. Quentin-a do najveće žestine; poslije bubijske vatre ubrzo se gotov na cijelom frontu razvila nova pješačka bitka.

Front njemačkog prijestoloničnjaka:

Borbeni je položaj osao kod izmjenično jake vatre ist. Kod Braye izjavio se jedan francuski napadaj. Kod hurebiskog majura izgubile su neprijateljske jurišne čete kod uspješne naše odbrane zarobljenika i mašinskih pušaka.

Front vojvode Albrechta württemberškog:

Nikakvih bitnijih dogadjaja.

Odbranbenom vatrom oboren su 3 neprijateljske letilice, a vazdušnom borbenom oboren su 2 vezana balona.

Istočno bojište:

Zbog živahne djelatnosti ruskog topništva u blizini obale, zapadno od Lucka, na Zlatu Lipu, Narajowki i Putnju pojačala se u ovim odsjećima i naša vatra. Iza naših linija stvoravalo se poslije vazdušne borbe jedan ruski letač.

Mačedonsko bojište:

Kod klje i snijega u brdinama samo neznačna topnička djelatnost.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Podlistak.

Bora Stanković:

Beogradskie šetnje.

Hadjiska Večera.

Kao svako veće tako i sada sedeli na našim astalom. Ovoga večera je bilo nekako veselje sigurnije zbog toga, što su svi gosti zrslji da je kafedžika raspoložena. Po njoj se to video. Radila je i služila goste sa voljom. Njen podbradak sijao se od zadovoljstva unutrašnje sreće, tako da joj se ono malo bora oko ustiju sasvim izgubilo i zato došla i mladija i lepsa. A to sve zato što njen muž, kafedžika Stefan, razboleo se i sada mora tamo u sobi da čuva krevet. I što je nju najviše veselilo, i u tome gledala znak Božje kazne, muž joj se razboleo baš na ono oko, na koje je najviše namigivao ženskama. Izišao na njemu neki „jačničak“, i sada povezan hladnim oblogom mora da čuva sobu, da ga ne bi kakva promajava uhvatila i onda — ne daj Bože! — od toga dobio „crveni veter“, pa možda i umro. Zato sada nikuda ne odlazi, a još manje švrlja koje kuda: po varoši, posetama i time nju dovodi do ljubomore, da joj sve preseda ovamo po kafani i od toga posle najviše pate i „kelner“ i mi gesti. Sve joj skupol Svet ne valja; osobito ovaj ženski. Nikakve se zarade nema! I tako — dalje...

— Kako je lepo, kada čovek živi umeđeno. Eto moj Stefan, od kada malo leškari kod kuće i bolje jede i bolje,

Nova bitka izmedju Loosa i St. Quentin-a. — Velika zabrinutost u Engleskoj zbog sve većih uspjeha njemačkih podmornica.

Izvjestaj bugarskog glavnog stožera.

Kb. Sofija, 27. aprila.

Mačedonsko bojište:

Između Vardara i dojranskog jezera od vremena na vrijeme žestoka vatra neprijateljskog topništva. Zemljište je pred našim položajima potkriveno još sa mrtvim liešinama, ostavljenim topovima i ostalim ratnim materijalom. Naša izvidnička odjelenja, koja su sjevero-zapadno i istočno od Reselija polazila prema neprijateljskim topovima, povratila su se natrag s pljenom od nekoliko brzometnih topova i jednom spravom za bacanje mina. Poduprta žestokom neprijateljskom topničkom vatrom pokušala su pojedinačna neprijateljska pješačka odjelenja da u napreduju južno od Dojranja, no bila su raspršena našom vatrom. Na ostalom frontu neznačne borbe djelatnosti.

Rumunjsko bojište:

Kod Isacke-e neznačna topnička vatra.

Borbe u Mačedoniji.

Prošao je mjesec dana, od kako se velika ofenziva generala Sarraila između ohridskog i prespanskog jezera u prkos svim priprema slomila na južnokotarskom otporu savezničkih četa. Ta je ofenziva imala za svrhu, da oslobođi Bitolj. Ovaj najjužniji grad nove Srbije, čije su zauzeće prije pet mjeseci sporazumne sile slavile kao početak ponovnog osvajanja izgubljenog kraljevstva, nalazi se dođeš od toga vremena još ujvijek u posjedu sporazumnih sile, ali se sporazumne sile tím posjedom ne mogu odvrije koristiti sve dotle dok se užvisine, koje ga okružuju i vladaju nad gradom, nalaze u rukama četa središnjih vlasti. Pokušaji, da se Bitolj oslobođi ovog obruča, izjavio se prošlog mjeseca u krvavim borbama, a gubitci su, koje su Sarrailove čete kod toga pretrpele, bili tako znatni, da se ponovna akcija na ovom mjestu još nije mogla preduzeti. Za to su sada htjeli Englezi na istoku mačedonskog fronta prijeći u ofenzivu, te su

mirnije spava... „Evo je kako celo poseće podne raspoložena govor sada sebi uz „kelneraj“ kuvajući kafu gostima. — Da, čulo bi se kako neko od ovih „bohem“ Što sva zaradu tu potroše, gundja i zlobno dobacuje. — Da, zbog našeg „urednoga“ života vi sada jedete pečenje praseće i sarme tako male kao jagneća glavat!

All bl onda sa onoga stola, koji je u sredini i za kojim sede obično besplesni talijani, testeraši i nosači i koji su naši izloženi mrzni i osveti kafedžinu, bojeći se, ja pošto mnogo ne troše, ona ih ne istera iz kafane, oni počinju sada da joj se kac ulagnu, i kao tobož u brizi za kafedžilino zdravljje, da je pitaju:

— Jeste zvali doktora, g. Naco?

— Kakvi doktori? Odgovara ona osorljivo i uvredjeno. — Zar sada ima kakvi doktor?! A to je bilo sve zbog toga, što i onaj naš doktor, koji je sa nama češće sedeo i još češće voeo da povuče, zbog takvoga negovog života u njenim očima izgubio svaku svoju naučenost i znanje. A najglavnije izgledalo je, da zato neće da zove doktora, da ne bi ovaj muž kazao: kako to nije opasna bolest, te bi se ovaj odmah dijago iz kreveta, napustio sobu pa i samu radnju i opet početi svoje izlaski u varoš i posete kod mušterika. A ovako bez doktorovih lekova, ona će ga srama ležeti. Samo će ga sa hladnim oblogama oblagati, da bi on što više dana morao ležeti.

— „Da se izleži i ispari u toploj i mekoi“ kako je zadovoljno govorila. A kakva li je kod nje mekota, vidi se po tome, kada eto njega mora bolest,

za svoje napadače izabrali područje između Vardara i dojranskog jezera.

No ni Englezi nisu ovde imali više sreće, nego što su je imali Francuzi pred Bitoljem. Napadaju, za koje su se engleske čete već nedjeljama na ovomo iza fronta vježbale i čiji je cilj imao biti zauzimanje bugarskih glavnih položaja kod Duba i Kala-Tepe, odbijeni su posvuda zapornim vatrom, a napadajuće su se engleske divizije morale povratiti krvavih glava. Nije isključeno, da će Englez dok oper malo odahnu, nastaviti svoje pokušaje, kako bi probili čvrsti saveznički mačedonski front, ali je nevjerojatno, da bi se povećali izgledi u njihov uspjeh. Ako ljudje onda na mačedonskom frontu dolazi do izražaja prednost takozvane „unutarnje linije“, koja je u ovom svjetskom ratu zapala središnjim vlastima. Dovozni putevi, kojima se moraju služiti sporazumne sile za opskrbljivanje četa na mačedonskom frontu, nisu ni blizu tako povoljni, kao putevi za dovoz kojima se mogu služiti za opskrbljivanje svoje vojske Bugari. Čete i ratni materijal za svoj front moraju Englez dovozati dalekim pomorskim putem, koji kraj toga spađa u zabranjenu pomorsku zonu, a front od Orfanskog zaliva do Ohridskog jezera zajedno sa trijanskom nasavkom preko Albanije do Jadrana, lebdi za sporazumne sile tako reći u vazduhu, jer nema dodira ni sa jednim od ostalih njihovih borbenih pozicija. Na istoku i zapadu graniči taj „front“ jedino sa morem, a u zaledju je kraj toga ugrožen od naročnika koji pun gnjeva drži pripravom svoju slišnutu pesnicu, ne zaboravljajući poniženja, koja mora da trpi od strane „boraca za slobodu malih naroda“.

O ovim velikim teškoćama na mačedonskom frontu bili su u Parizu i Londonu već od davnina poučeni, i mi smo uvjereni, da bi se — naročito u Engleskoj — radje danas nego li sutra odlučili na likvidaciju cijelog toga preduzeća, kad ne bi takav drugi galipolski fijasko još više uzdrmao i onako doista spali pretež sporazumnih sile na Balkanu. Za nastavak mačedonskog preduzeća ne govori naiće više ni jedan strateški momenat, jer je to pre-

dučeće iz velikog rumunjskog razaranja osudjeno samo po sebi na povremenu propast. U vrijeme, kad je Rumunjska sramotnim vjeromostvom prešla na stranu sporazumnih sile i navišestila rat Austro-Ugarskoj, činilo se, da je Sarrailovo preduzeće moglo računati na uspjeh; no u ono vrijeme propustio je sporazum da iskoristi povoljni čas. Rusi Francuzi i Englez vjerovatno još ni danas ne mogu oprostiti, što je Rumunjska u Dobrudži tako nemoguć, kao što je nemoguć bilo gdje drugdje, gdje čete sporazumnih sile užaludno nasreću na čelični zid srednjih vlasti.

Saziv austrijskog carevinskog vijeća.

Kb. Beč, 28. aprila.

„Wiener Zeitung“ objavljuje Previšnji carski patent, kojim se Reichsrat sazivlje za 30. maja.

Akcija za mir.

„Vorwärts“ o izjavljuju Austro-Ugarske. (Naročiti brzajav „Beograd. Novina“).

Kb. Berlin, 28. aprila.

„Vorwärts“ naziva izrični odustanak austro-ugarske vlade od aneksije dalmatijom i jasnom izjavom, a osim toga primjećuje: Pošto izmedju saveznika Austro-Ugarske i Njemačke postoji potpuna saglasnost, to se bez oklošenja predpostavlja saglasnost, da se izmedju redova „Fremdenblatt“ može čitati i pravo nješnjene njemačke vlade.

Pokret za mir u Engleskoj.

Kb. Berlin, 28. aprila.

Prema „Vossische Zeitung“ u objedanju je engleska nezavisna stranica proglaša, u kojem se engleskoj vladi spočitava, da svim sredstvima nastoji zaprijetiti utančenje pravednog mira s narodima srednjih vlasti, te sve iskrene ponude njemačkih i austro-ugarskih državnika sistemske označuju kao lažnu i zakulisnu igru. Protiv takvog postupanja ludačko ratne stranke poziva stranačko vodstvo u pomoć svijest engleskog naroda. Stranica traži da se zemlja oslobođi rapskoga jarma, te da nadje put za častan sporazum s Njemačkom, koja nije nikad pomisljala na uništenje engleskog naroda.

majući sada svoj „pevački dom“ i svoju horovodiju, tu u kafanici drži probe od svojih glasova i pesama. A to je bio mamac, da ako neki rentijer, trgovac ili iz Beograda ili iz unutrašnjosti najduže onu svoju, malo kao starinsku, veliku, od drveća duvana kutiju. Za njom i onu žutu, čilbarsku muštkulu, koju pre što ostavi, zaškiljeći okom, koje odmah povlači za sobom i onaj, samo njemu smešan pokret nosa i usta, prvo počne kroz muštkulu da gleda; da li je čista, i pošto oputnine na njoj, onda je tek ostavlja do kutiye na astalu. I razvlačeći svoje obrijano, malo sada smezurano, i isarano sa po nekom većom bubulicom lice u onaj svoj dobrog, veseli, komični izraz, ponovno tarući ruke od tobož zadovoljstva, što je tako srećno svršio onaj svoj posao, redjanje kutiye duvana i muštkule.

— Sedi li?

— Sedim.

Naslanjujući se ledjima o zid, a laktom ruke o porub astala, zabacuje nogu preko noge na stolici i vadi iz džepa onu svoju, malo kao starinsku, veliku, od drveća duvana kutiju. Za njom i onu žutu, čilbarsku muštkulu, koju pre što ostavi, zaškiljeći okom, koje odmah povlači za sobom i onaj, samo njemu smešan pokret nosa i usta, prvo počne kroz muštkulu da gleda; da li je čista, i pošto oputnine na njoj, onda je tek ostavlja do kutiye na astalu. I razvlačeći svoje obrijano, malo sada smezurano, i isarano sa po nekom većom bubulicom lice u onaj svoj dobrog, veseli, komični izraz, ponovno tarući ruke od tobož zadovoljstva, što je tako srećno svršio onaj svoj posao, redjanje kutiye duvana i muštkule.

— Jesu te pustili već? Kao svako veće kada dodje ovamo kod nas, pi tam.

— Pustiše me. Pustiše, Borčo, teškog rabotnika i zatočnika duvana časnovnog rada. Jer pomisi, od šest sati u jutru pa do šest u veče. I to sve na jednom mestu, za kelnerajom. A plata velika! Dve krune dnevno.

— I već poče krajevima od usta, vrhom od nosa i očima da morda, da ili kao uvek pripravlja i stavlja u komične pokrete, zbog kojih će se, na račun tog njegovog caikenerisanja u hotelu, svu mu se sada smejati.

— More, lako je tebi. Ti tamo sada sve sa samim prvim trgovcima iz knez Mihajlove ulice i sa Save, — pa ti pun

Priznanje o nemoci engleske mornarice.

Kb. Amsterdam, 28. aprila.

"Morning post" od 23. o. m. odjela u svom uvodniku napadaje protiv admiraliteta i piše: Ozbiljnost položaja nalazi se u činjenici, da je Njemačka → iako britanska ratna flota nije pobijedjena a njemačka se ratna flota nalazi u svojim pristaništima, — minama i podmornicama zatvorila veći dio Okeana, po kome bez velike opasnosti nije moguće ploviti. Svet, čije su generacije odrasle u nepokolebivom povjerenju prema britanskoj pomorskoj sili i koji je svjestan o tome, da je britanska flota moćnija no ikada, ne razumije, da je britanska ratna flota u pogledu podmorskog "razbojništva" nemocna. Zemlja se mora nautići, d' a ono, što se nekad razumjelo pod britanskom pomorskom silom, više ne postoji. Stari poredak stvari, u kome se sav naš privredni i politički sistem osniva na pobjedosnoj floti i neometanom transportnom radu, ne postoji više.

Neograničeni podmornički rat.

Plan protiv njemačkih podmornica.

Kb. Rotterdam, 28. aprila.

"Nieuwe Courant" javlja iz Londona: Lord Baresford upravio je juče u gornjem domu pitanje vladu o opasnosti od njemačkih podmornica i o preduzetim mjerama protiv njih. On je rekao: Nedjeljni izvještaji admiraliteta o gubitku brodova mogu lako da obmane. Glavne teškoće leže u tome, što njemačke podmornice razbacuju mine po moru. No admiralitet ima sad odličan (?) plan, da tome doskoči. Sadašnji admiralitet je bolji, nego ikoj prije toga u Engleskoj. Gradnja novih brodova važnija je od svega drugoga, jer su brodovi životni danari Engleske, a njihov broj je svakim danom manji. Lord Lytton odgovorio je u ime admiraliteta, izjavivši, da će nekoliki brodovi Standarda biti gotovi u mjesecu julu. Ostali će u brzo takodje biti gotovi. Gradnja brodova za hvatanje torpeda i oružanje trgovaca brodova dobro napreduje. Odnosno izvještaj admiraliteta izjavio je Lytton, da su oni vjerna slika položaja. Lytton je najzad rekao, kako bi nužno bilo, da se prekomorski uvoz još više ograniči.

Nevoje zbog njemačkih podmornica.

Kb. Milano, 28. aprila.

Odnosno posljednje nedjelje statistike gubitaka engleskih brodova javlja "Secolo" iz Londona: Njemačke podmornice udvostručavaju svoja napreza, da stvaraju teškoće saveznicima i da Engleskoj naškodo gladju. Duži dani, mirnije more i druge okolnosti olakšavaju posao podmornicama. Sada obavljeni brojevi prevazilaze sve pređašnje i u toliko su ozbiljniji, što s brodovima propadaju i vrlo bogati tovari. Engleska štampa traži jednodušno, da se preduzmu energične mјere za smanjivanje opasnosti od podmornica, ali ujedno ukazuje na nužnost, da mora biti spremno i na teža ograničenja u pogledu potrošnje namirnica. Faktično postoji vjerovatnost, da će Engleska morati da bude zemlja, u kojoj se ne će moći da riješi problem o ishrani, ako se još za vremena ne preduzmu energetične mјere.

Patrotično držanje njemačkih socijalista.

Pitanje proslave 1. maja.

Kb. Berlin, 28. aprila.

Na čelu svoga lista donosi "Vorwärts" izjavu u kojoj veli: Njemačko radništvo mora i hoće, da i dalje pomaže svojim očevima, braći i sinovima, koji se nalaze u njemačkoj vojski van na bojištu, dobavljanjem svih sredstava, koja su potrebna za obranu domovine i domaćeg ognjišta. Njemački će se radnici stoga razloga i ove godine kao što su to učinili u prošlim dviju ratnih godina, odreći proslave 1. maja, te će i na taj dan raditi. Iza tega žigovo se svi oni, koji hoće da podrže radništvo, kako bi ono u prkos zaključku socijalističkog s tranzaktnog vodstva, 1. maja izstalo od rada. Naglašuje se, da su ova podražavanja kadra, da zategnu utanačenje željkovanoga mira.

Ruska revolucija.

Ukraini kongres.

(Naročiti brzovoj "Beogradske Novine")

Lausane, 28. aprila.

Ukraini dopisni ured javlja: Ukrainski narodni kongres, koji je sad na okupu u Kijevu, rečiš je, da se proglaši za konstituisanu skupštinu i da za Ukrajinu obrazuje privremenu vladu.

Agrarni nemiri.

Kb. Bern, 28. aprila.

Petrogradski dopisnik "Tempa" javlja: Opasnost u Rusiji ne prijeti u ovaj čas samo od agitacije socijalističkog vodje Lenina i ostalog socijalističkog pokreta, nego ta opasnost mnogo više prijeti iznenadnjima, koja bi mogla preprijeti seljačku massu. Agrarni nemiri u pojedinih gubernijama zadobivaju sve više ozbiljniji karakter.

Odlazak revolucionarnih trupa na front.

(Naročiti brzovoj "Beogradske Novine").

Amsterdam, 28. aprila.

"Allgemeen Handelsblad" javlja iz Petrograda, da su juče prva odjeljenja revolucionarnih četa otišla iz prijestonice, i to na front. U brzovu se vidi, da su čete same zahtijevalje da se upute na front, jer je vlast bila izjavila, da revolucionarne čete iz Petrograda ne će upućivati na front.

Austro-Ugarsko.

Umro načelnik mornarske sekcije u ratnom ministarstvu podadmiral Kaiser.

Kb. Beč, 28. aprila.

Načelnik je mornarske sekcije u ratnom ministarstvu podadmiral Kaiser pl. Kaltenfelški umro noćas u 1 sat 40 časaka.

Pokojni načelnik mornarske sekcije pl. Kaltenfelški stajao je u 55. godini života. On je bio bolestan već u vrijeme, dok je preuzeo ovu svoju novu službu. Prije nekoliko nedjelja pogoršao se njegov položaj, dok ga eto nije juče zatekla i sama smrt.

Njemačko.

Vječanica budžetskog odbora njemačkog Reichstaga.

Kb. Berlin, 28. aprila.

U budžetskom odboru Reichstaga, pričkom produženja pretresa budžeta za mornaricu, rasvjetlio je državni tajnik admiral Capelle neispravne izvještaje neprijateljskih listova o gubitcima brodova. Socijaldemokrata Noske iskazao je priznanje pož-

novčanoj djelatnosti podmornica i naglasio je, da o ublažavanju podmorskog rata ne može sad biti ni govor. Govornik se pridružuje onima, koji misle, da nije tako onaj dan, kada će Engleska izjaviti, da je gotova da stupi u pregovore o miru.

Tursku.

Proslava godišnjice stupanja na prijesto turskoga sultana.

Kb. Carigrad, 28. aprila.

Povodom godišnjice stupanja sultana na prijesto grad je bogato okičen. U jednaest sati prije podne sultana je primio državne i dvorske dostojnike, zatim vojne i gradjanske poglavare. Listovi u svojim ugovorima slave sultanove vladalačke vrline i sjajna djela otomanske vojske. Povodom današnjih svečanosti položen je u Stambulu temeljni kamen tursko-njemačkom prijateljskom domu. Ovoj svečanosti prisustvovali su vojni ministar Enver-paša i njemački poslanik sa suprugom, kao i mnogi njemački časnici, koji se ovdje naže.

Amerika u ratu.

Misije četvornog sporazuma u Washingtonu.

(Naročiti brzovoj "Beogradske Novine")

Frankfurt, 28. aprila.

"Frankfurter Zeitung" javlja iz Ženeve: Francuska misija, kojoj je Joffre na čelu, prisjetila je u utorak u New-York, a juče je produžila put za Washington. Na putu je Joffre, kako francuski listovi javljaju, izradio opširan izvještaj o trenutnom opštem položaju rata, koji će predati Wilsonu. Joffre i engleski general Bridge pretrče s vrhovnim zapovjedništvom američkih četa pitanje o izazivanju američkih časnika na engleski i francuski front u svrhu, da se pripreme za docnije učestvovanje Amerike u ratu u Evropi. Spoljna komisija francuskog senata je juče saslušala poduzi izvještaj Berengersa o potpori, koju Sjedinjene Države mogu ukazati Francuskoj izazivanjem vojske i materijala.

I pariska štampa koristi se dolaskom Joffrea u Ameriku, da što jače istakne želju za vojničku potporu. Prvi se put sad u francuskim listovima priznaje mogućnost, da se bliži čas iznurenosti Engleske i Francuske.

Kopenhagen, 28. aprila.

Iz Washingtona javljuju: Balfour je pozvan, da u senatu drži govor. Ali će on sačekati Vivianiju, da u njime zajedno u jednoj od idućih sjednica kongresa uzme riječ.

Slabi uspjeh vrbovanja dobrovoljaca.

Kb. Bern, 28. aprila.

Washingtonski saradnik "Petit Parisien" javlja: Izvestilac poslaničkog doma izjavio je u svom govoru u kongresu, da je vrbovanje dobrovoljaca pravilna osnova i da ministar rata u svojoj akciji za obavezu vojnu službu ne bi imao uspjeha. Dopsnik dodaje, da broj prijavljenih dobrovoljaca, od koga je objavljen rat, ne daje pravo izvještioču poslaničkog doma.

Francuska.

Nestašica stoke u Francuskoj.

(Naročiti brzovoj "Beogradske Novine")

Frankfurt, 28. aprila.

"Frankfurter Zeitung" javlja iz Ženeve: Mesari francuskih provincija poslali su ministru Violettu izaslanstvo, da mu predlože, kako stočno stanje Francuske ide u susret svome iscrpljenju, ako se odmah ne preduzme znatno ograničenje u potrošnji mesa. Mesari smatraju da su do sad

bacivši onu već prebačenu nogu preko kolena, nastavi da prikazuju svoga drugoga ortaka i kuma.

— Moj kum? E, moj kum! On, kako ga znaš, nikako ne može da zabravi nekadašnju svoju lepotu. I sada još onako cunprast i mladolikast, svoju progrušalu, prosedu kosu jednako šiša mlađički. Ostrag kratko i spreda dosta dug, da bi je mogao što rastresanje i kicoškije da začešljava i po čelu i u stranu i što više razvlači zulove i zuliske oko ušiju. I sa onim svojim oštrom, prćastim nosom i ustima jednako još sanjalčki, kao sentimentalno gleda mlađiči, da još vara žene, osobito kao nekada pеваčice na Bulevaru. Znaš ono pre, kada se zaljubi u njega ona pevačica, pa čak ga o svom trošku i u Beč odvede te je sam morao, upravo me njezina žena a moja kumica silom nagnala, da idem u Beč i da ga otuda dovedem!

— More kakav je sada, kao ortak, tamo u radnji! Prekidam ga ponovo. — I tamo u radnji! Prekidam ga ponovo. — A za to, pevačice, znam već, toliko putuju da mi pričao.

— A kako tvoj drugi ortak, tvoj kum? Pitam ga.

— Za kuma li me, Borčo, pituješ? Za njega li da ti kažem! Počne Čiča imitirajući ulogu Kalče iz Ivkove Slavke! I razdragan i raznežen pri pomisliti na svoga kuma, pobratima, još jače pre-

travljajući kao neko kamenje preko usta tako teško i prikosno odgovara.

— I tebi će bata, i tebi jedno maslirka!

— I kako za pakost, uvek moj kum nadigra onoga. Uvek nastane svadja i psovka. Onaj nikako ne priznaje, on je crven da se bojim da će ga kapljila udariti odlazi sa gundjanjem:

— Jes-tako... Tako može da dobiti igru, pošto pokupi sve dvečke i duple četvorke.

I to se zbog tih domina toliko posvadaju, da u onoj svadbi kelner ne može samo od njih dvoje nego ni od ostalih gostiju kibicera ništa da naplati. Moram posle samoga njega, kuma, da zovem i da ga savetujem:

— Ama nemoj kume. Pusti ga da i on dobije ponekad.

On napučivši jače usta i nos, prezrvivo odgovara:

— — — Hm! Prc Milojkol!

— — — Pa ti ćeš onda sve goste rastaviti sa tim tvojim kockarskim igrajcima! Počne čak i da ga grdim. — Pa tebe su zog kocke iz kuće nekada isterivali, i ko bi sada mogao tebe, u tvojoj kafani nadigrati?

— Pa neka nauče, da igraju! Odgovarao bi mi on tako pobedreno, kao da je neku u Beču ili u Berlinu najveću Akademiju znanosti i umetnosti sa tim svojim kockanjem savladao i izučio.

All bi kao uvek, svakog večera

sve to pričanje čiča preklida, kada bi video da u kafani sem nas dvoje i ovi da pevačkoga društva u sali više nikoga nema. Počeo bi, da se kao

plašljivo okreće i pogleduje u kelnerjak.

— Znaš Borčo, da poručimo nešto

uveđene mјere nedovoljne i predlažu, da se odrede tri potpuno bezmesna dana u nedjelji. Ministar je obećao da će predlog mesara proučiti. Izjavio je, da neće prezati ni od najstrožijih mјera, samo ako su one u opštem interesu. Ali je samo za jedan obzir vezan: da se održi neokrnjeno snabdjevanje vojske mesom.

Najnovije brzovjene vijesti.

Objava rata Kitaja Njemačkoj.

(Naročiti brzovoj "Beogradske Novine")

Frankfurt, 28. aprila

Kako "Neue Zürcher Zeitung" javlja iz Pariza, smatra se, da objava rata Kitaja Njemačkoj neposredno predstoji.

Novi turski poslanik u Stockholmu.

Kb. Carigrad, 28. aprila.

Bivši državni podstajnik za državne poslove Džangulaj-bej imenovan je za poslanika u Stockholmu, te će onamo odmah i otpotovati.

Grad i okolica.

Dnevni kalendar.

Danas je nedjelja, 29. aprila, po starom 16. aprili. Rimokatolički: 3 nedjelja po Uskrsu; pravoslavni: Agapija. — Sunce se radia u 4:47, a zalaže u 7:09.

Beogradski orijem: Dvije predstave, prva posljje podne u 3 sata, a druga na veću u 7 sati.

Plovidelj između Zemuna i Beograda danas vrši ugarsko riječno i pomorsko paroplovno društvo. Polazak iz Beograda u Zemun od 7 sati prije podne. Polazak iz Zemuna za Beograd od 6:30

Skupoča u davnim vremenima.

(Akutna i kronična skupoča. — Uzroci skupoče. — Novci. — Cijene u Salzburgu od 1272. do 1792. — Cijene u Parizu u XVI. i XVII. vijeku. — Cijene u Londonu od 1771. do 1809. — Cijene u Parizu sa francuske revolucije. — Promiene u cijenama.)

Koliko povijest dopire, nalazimo u vijek perioda skupoče, a osobito što se tiče životnih namirnica. Na tome polju možemo dvije skupine uočiti, i to: 1. akutnu skupoču, koja iznenada bane te se pojavi oštrom povišenjem cijena, koje pokoleba sve običajne cijene, ali za kratko vrijeme; i 2. kroničnu skupoču, koja iz dana u dan i korak po korak raste, ali za to izvede tražnju revoluciju u cijenama. Kronična se skupoča redovito uvijek pojavljava, kad bi se znamenita količina plemenitih kovina nagomilala na kojem privrednom području. Tako je na primjer bilo u Rimu, poslije osvojenja Makedonije, Sirije i Kartage; tako je bilo u Njemačkoj, kad je Karlo Veliki osvojio avarske prstene; tako po Španjolskoj, kad je Kolumbo otkrio Ameriku; tako diljem svega kulturnoga svijeta, kad su polovicom XIX. vijeka nadjene u Kaliforniji zlatne mine; i tako je u najnovije doba, kad su ono u južnoj Africi pronađeni i tehnički savršeno bili iskorisćeni zlatni rudnici.

Vrlo bi se često pokolebale cijene poslije slabih žetvi pojedinim zemljama. Oskudica prevoznih sredstava nije dopušta da se prenosi žito u daleke krajeve, t. j. iz područja, gdje ga je u izobilju bilo, u područja, gdje je vladala bijeda i oskudica. Ali je to skakanje cijena, što je glad prouzrokovala, od najveće česti bilo mjestne, lokalne prirode.

Znamenitu ulogu igra u poglavljima skupoče i opadanje novčane vrijednosti. Srednjevjekovni novac pod Karolingima bio je vrlo sredjen; ali je ipak tokom vremena malo po malo pao u takovo raspolje, da je Maks Wirth smatrao otkriće Amerike sa svojim zlatnim i srebrnim blagom kao djelo otkupljenja za medjunarodni promet. I baš stoga, što su u stara vremena novčane prilike bile nestalne, nama je danas vrlo teško utvrditi cijene pojedinih dobrih perioda pogledom na kupovnu snagu novca i plemenitih kovina. Jedino upoređujući cijene pojedinih artikla možemo dobiti barem donekle potuzdano uporište.

Tako n. pr. Hübner u „Povijesti Salzburga“ navodi nekoliko cijena iz starih vremena: „Godine 1272. stajala je centa žita 32 pfeniga, a centa pšenice 44 pfeniga; jedno je pile stajalo 2 pfeniga.“

Godine 1460. stajala je funta godine 2½ pfeniga, 1 litra pive 1 pfenig, 5 jaja 1 pfenig.

Godine 1490. stajala je 1 funta krmeće masti 8 do 12 pfeniga, 1 tovar drva 24 do 30 pfeniga.

Oko godine 1600. stajala je 1 funta krmeće masti 24 pfeniga, 1 tovar drva 60 do 80 pfeniga, 1 funta mesa 7 pfeniga.

Nadnica je godine 1460. bila 10 pfeniga; 1567. porasla je na 24 pfeniga; 1604. opet je poskočila na 36 pfeniga; 1653. čak na 48 pfeniga, a god. 1760. bila je ista kao i prije 100 godina, t. j. 48 pfeniga.

Jedan par cipela god. 1460. stajao je 14 pfeniga; jedan žaket 24 pfeniga.

Godine 1500. jedna se sluškinja plaćala na godinu 300 do 360 pfeniga, a 100 godina kasnije 3 do 4 forinte.

ma od prsluka i u borama od pantalone, brižljivo je kupio i praveći od toga male kuglice, ubacivao ih u usta.

— Pa ovo mu dodje, Čića, kao neka „hadžijska večera!“ Počeh ja. — A što?

— Pa eto tako. Gledam tebe, kako kupiš te mrve pa mi sada izgledaš kao ono naši stari, pobožni ljudi, hadžije, koji idući ulicama, pa našavši na ostavljeni komadje i mrve hleba od dece, oni to sklanaju i meću uz zidove i čoškove jer gretuća je da se hleb gazi... Samo ti sada mesto da sklanjaš te mrve, ti ih kao golub, probirajući ih kao „bjelici pšenici“ ubacuješ u usta.

— Jes Boga mi! Pravo kažeš! Prava „hadžijska“ večera! — Kliknu veselo Čića u smeh.

U tom, iz one sale, gde je nevačko društvo još očekivalo nekoga rentijera, poče pevušanje.

— A to na naš pucaju! Kresnu okom Čića i poče pokazivali ispred nas poručeno piće.

— Kao, vele: — nastavi Čića pakosno. — Evo ga i pisac „Koštane“ i „Dorčolskih posla“. Pa da sada počemo pesme iz njihovih dela i da im zagolicamo njihovu spisateljsku sujetu i odmah će kao nekada i za nas kakvo piće poručiti.

U tom iz one sale zaista odjeknu pesmu:

— Da znaješ mome mori, da znaješ: Kakva je žalba za mladost?!

Pred porta bi me čekala,

Sa konja bi me skidala,

Na ruke bi me uzela,

U sobu bi me unela

Godine 1792. stajala je 1 centa žita 2½ forinte, 1 centa pšenice 5 forinti 4 funte hleba 30 pfeniga, 1 funta govedine 22 pfeniga, 1 litra pive 12 pfeniga, 1 funta maslaca 60 pfeniga, 6 do 7 jaja 16 pfeniga, 1 par pilića 72 pfeniga, 1 kubični metar bukova drveta 1 forint.

„To su još bila zlatna vremena“, veli se u djelu „Salzburg i njegov knezovi“. Jedna je naredba nadbiskupa Sigismunda I. od god. 1460. odredjivala: „da se u otvorenim gostionama, kamo zažale pošteni gosti, pred koje se iznosi sve što je bolje hrane, ne smije naplaćivati za jedan ručak više od 12 pfeniga“. U to je vrijeme — kao što smo gore vidjeli — par cipela stajao 14 pfeniga, dok je nadnica bila 10 pfeniga.

Iz jednog popisa, u kome su zabilježene cijene pšenici u Parizu do god. 1521. do god. 1630. razabiremo, da su se cijene znatno mijenjale. Tako je na primjer godine 1540. stajao hektolitar pšenice 4075 centigrama srebra, a god. 1571. gotovo trostruko, t. j. 12.103 centigrama srebra.

Takoder i iz popisa pšeničnih cijena u Engleskoj, od god. 1771. do god. 1809. razabiremo, da su cijene jako skakale. Tako je quarter (to je engleska mjeru) pšenice stajao 35 shillinga godine 1772., a 23 godine kasnije, god. 1795. cijena je pšenici spala niže no na polovicu, t. j. na 17 shillinga. Za čudo je pak, da je same 3 godine docnije cijena trostruko poskočila. Godine 1798. zapada quarter pšenice 50 shillinga. Tri godine poslije ta se cijena opet više no podvostručila; godine 1801. stoji quarter pšenice 118 shillinga. Ta grdna skupoča pšenice nije dugo trajala; dvije samo godine kasnije spala je na polovicu: godine 1803. staje quarter 56 shillinga. Od to doba cijene pšenici trajno raste: god. 1805. quarter zapada 87 shillinga, a god. 1809. staje 95 shillinga.

Upravo su bajoslovne cijene životnim namirnicama u Parizu za francusku revoluciju. Kod zajedničkih objeda odbora za narodno dobrostanje poslike su ove cijene: prostro crno vino na 30 franaka jedna boca; rakija se plaćala do 100 franaka od svake boce! Ali to je još pir i božje. Pogledajte malo ove cijene i pazite da se ne srušite na zemlju: jed a je štuka stajala 1000 franaka; jedna paštetna 800 franaka; jedan teleći jezik 650 franaka; jedan kopun 200 franaka; 12 krušaka 120 franaka. Jedan sami zajtruk zapada je društvo onog odbora za narodno dobrostanje, u kome je bilo 9 do 16 lica, od 1254 do 1540 franaka; a ručak i večera stajala ih je do 5600 franaka. Naravno, to su sve cijene u asignativu. Asignat je bio papirni novac francuske revolucije, koji je u kratko vrijeme izgubio svaku cijenu. Dok je god. 1789. kad su izdati asignati, 100 franaka u tome novcu vrijedilo još 98 franaka u kovanome novcu, dotle je već dvije godine poslike asignat od 100 franaka vrijedio samo 79 franaka, a god. 1793. njezina je vrijednost pala na 22 franaka. Godine 1795. asignat od 100 franaka vrijedio je samo 3 franka, a god. 1796. spao je čak na 36 centimesa, nije dakle gotovo ništa ni vrijedio. To nam tumači zašto su gore pomenuti objedi tako skupi bili.

Prof. dr. Gustav Ruhland objelodan je popis pšeničnih cijena u Strassburgu od godine 1401. do godine 1901. Sve su cijene obrnute u današnju njemačku novčanu vrijednost, u marke. Taj nam popis bistro pokazuje utjecaj nemirnih vremena na cijene životnih namirnica.

God. 1401. — veli pomenuti pisac — stajao je u Strassburgu hektolitar

U usta bi me ljubila!

— Of aman zaman mlado devoje Izgore mi srce moje za tebe!

— Hm, nećete deco! Nećete da sada nas stare namamite na lepak! Poče Čića da kralja, a oči mu se već začklijše u onaj njegov plaćljiv, sevdaliski osmeh. — Hajde Borčić, diži se! — poče me žuriti.

— Hajde, vala! Odgovorih mu i sam dižući se. Jer poznavajući, kako smo obojica „slaboga karaktera“, bao sam se da nas opet, opet, djava ne odnese, da ne zasednemo, poručimo još, pa još i njih tamo u sali počnemo čaščavati. I da onda kao uvek posle, moramo izdržavati svoje neke kazne, „epitimije“: Čića da zbog učinjenoga ceha, gotovo mesec dana džabe da calkeleheriše, a ja ovamo kod kuće, da nekoliko nedjela „učetverostručjem“ beznesne dane.

Književni prijegled.

„Odabranu biblioteku“. Knjižar I. Oj.

Gjurović u Sarajevu zasnovao je novu biblioteku pod imenom „Odabranu biblioteku“, koja obećaje, da će gajiti sve grane književnosti, a naročito da će se obrati pažnja lijepon, domaćoj i prijevodnoj književnosti i filozofiji. Kao prva sveska izšla je u Strindbergove „Prijedvjetke“ i to u ovom izboru: Corinna, tako je moralno biti, Naknada, Žena gospodina Bengta, Lutka, Ptica Phönix, Prirodna zapreka, Ljubav i hleb, zatim iz „Knjige ljubavi“: Karma, Magnetska gora, Raj i Undina. U predgovoru je kratko, i to više statistički nego li informativno izložen život i rad velikog sjevernjačkog rea-liste i socijologa, Avgusa Strindberga; u

pšenice 3 do 4 marke. Ako se ne osvrnetimo na neke neznačne promjene, cijene su pšenici počele skakati tek god. 1530. Za vrijeme huguenotskih ratova hektolitar pšenice dostigao je cijenu od 14 maraka; a to je velika cijena za ono doba, jer tokom 50 godina pšenica nije prošjeća stajala više od 8 maraka. Za tridesetgodisnjeg rata cijena je pšenici poskočila na 36 maraka. Godine 1641. dostigla je grdnu visinu od 33 marke. Ta strašna skupoča nije više nikad premašena već jednom samo, t. j. god. 1820., kad je hektolitar pšenice zapadao 34 marke. Visoka je bila cijena pšenici također i za osvajačkih ratova francuskog kralja Luja XIV., pak za pfalzskog rata i naslijede, zatim za francusku revoluciju, osim toga i za julske revolucije, pak za revolucionog pokreta u god. 1848., zatim za krimskog rata i za francusko-njemačkog rata i dvije godine poslije, od 1870.

Nemirna vremena — visoke cijene životnih namirnica! To je nauka, što nam je povijest daje.

Posljednje brzojane vijesti.

BUGARSKI IZVJEŠTAJ.

Kb. Sofija, 28. aprila.

Macedonsko bojište:

Između Vardara i dojranskog jezera, na ušu Crne Reke i u području Moglenice živahna topnička vatra. Na ostalom frontu slaba borbena dijalost.

Rumunjsko bojište:

Kod Mahmutije puščana vatra i vatra iz mašinskih pušaka. Kod Tuljeće je topnička vatra.

Sjednica glavnog odbora Reichstaga,

Kb. Berlin, 28. aprila.

U glavnom je odboru njemačkog Reichstaga izjavio državni tajnik za unutarnje poslove Helferich, da je ukupni tehnički rezultat podmorničkog rata natkrilo očekivanja mornarice već u prvom mjesecu za 25%, a u drugom za gotovo 50%. Jasno je, da engleski trgovci mornarica toliki broj potapljanja neće više dugo moći da snosi. Naknadno je nemoguće. Pomoći neće ni Amerika, jer bi njezina pomoć mogla doći istom onda, kada već bude prekasno. Državni tajnik, koji je na osnovu pozitivnih brojeva dokazao, da će se posljedice neograničenog podmorničkog rata za Englesku svakoga dana sve više osjećati, budući da već i onda ponastaje živežnih namirnica, koje od drugog neće moći dovažati, svršio je: Mi stolimo odmjereno ali sigurno. Rat gladi okrenuo se protiv njegovih Izazivača. Njemački je narod u ovim sudobosnim danima dokazao, da je vrijedan, da opстоje.

Cvrsto njemačko pozdanje u pobedu.

Kb. Berlin, 28. aprila.

Glavni je odbor njemačkog Reichstaga a uzeo danas prije podne do znanja povjerenja saopštenja državnog tajnika Zimmermanna o izvrsnjom političkom položaju. Pouzdana njezina razlaganja o dobroj svršetku rata, koja su se poklapaju takođe s odnosnim izjavama ratnog ministra te državnog tajnika državnog mornaričkog ureda, pozdravljena su održavajući se odnosem. Izašao je Miljkov, da bise jednako saopštenje protiv zaključima pariske privredne konferencije, prema kojima treba da se poslike rata oteša trgovina srednjih vlasti.

Miljkov je tajnik Lansing dao u ime vlade Sjedinjenih Država izjavu, da prekinuće diplomatskih odnosa između Austro-Ugarske i Sjedinjenih Država ne će imati za posljedicu promjenu sa austro-ugarskim podanicima. Naši će podanici u američkoj Uniji uživati i dalje sva prava i slobode kao i dosada, te se neće interimirati izuzevi u slučajevima individualnih povreda zakona.

Miljkov je želje odnosno Dardanela.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

13 milijardi.

Konačni rezultat 6. njemačkog rata u području filozofije.

Berlin, 28. aprila.

Ukupni rezultat 6. njemačkog rata u području filozofije.

Berlin, 28. aprila.

Ukupni rezultat 6. njemačkog rata u području filozofije.

Berlin, 28. aprila.

Ukupni rezultat 6. njemačkog rata u području filozofije.

Berlin, 28. aprila.

Ukupni rezultat 6. njemačkog rata u području filozofije.

Berlin, 28. aprila.

Ukupni rezultat 6. njemačkog rata u području filozofije.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

Jovu Premoviću, Ženeva. Odbor Kragujevačkog Crvenog Krsta mol za izvještaj o: Cedomiru Stevanoviću, 1. četa, 3. bataljun, 19. puš.

Jevremu Blagojeviću, posljednja odbrana, 11. puka 4.

Veličaru Nešiću, 3. četa, 4. bataljun, 19. puš.

Pava trojčici iz Jankovca kragujevačkog.

Gavrilu Stanojeviću iz Klok, regrut 11. puš.

Blagodari Mijatlu Nešiću i Matiju Stevanoviću, Jankovčani.

Borisav Pantić iz Maršića, 1. četa, 3. bataljun, 11. puš, 1. poziva. Blagodari Pavle Pantić.

Dositiju Simečiću iz Čumića, vojnik 1. puška moravske divizije, formiranog bataljuna, 1. poziva. Blagodari mati Spasenija Simečić.

Ljubomiru Miloševiću iz Balkovca, regrut, koji se do danas nije javio. Blagodari Milu K. Janković.

Blagoje Stamenović iz Batočine, minarska četa, 1. poziva, 1. armija. Marija Stamenović.

Miloje Radosavljević iz Jankovca, posljednja odbrana 11. puška, Šumadinske divizije.

Zorka Radosavljević.

Miloš Matić iz Jankovca, posljednja odbrana, Šumadinske divizije. Tinka Matić.

Vasilije Nikolić iz Maršića, 5. četa, 2. bataljun, Blagodari Veselinu Nikolić.

Marko Obradović iz Dobrovodice, 2. četa,

2. bataljun, dopunski puš, 2. poziv. Blagodari Mijo Obradović, Dobrovodica kragujevačka.

Ljubomiru Ilić iz Gornjih Grbića, vojnik 1. puške mučne kolone, 11. puška, 1. poziva, Šumadinske divizije. Stanija Ilić.

Cedomir Gađić iz Vlakče, komordžija 4. četa, 19. puš, 1. poziv. Blagodari Milica Gajčić.

Jovanu Premoviću, Ženeva, Odbor Kragujevačkog Crvenog Krsta mol dostavite:

Dragomiru Brankoviću iz Drača, svršeni boskopol. Dvije karte i oglaši dobiti smo. Jovan i otac Dimitrije kod kuće. Svi zdravo. Javljaj se češće. Sliku pošali. Pozdrav od svih i oca Dimitrija Brankovića, Drača, Kragujevac.

Jeleni Varjačić, udovi pukovnika Jovana Varjačića, Draga strina, molim izvještite me o momu bratu Zarku Varjačiću, sreškom kaptanu iz Palačke, javlo se prije godine i više ne. Molim javite za sve naše. Vaše karte dobita sam. Pozdrav svima, a najviše vama od Stjepana.

Danči Marković 60 Bo du Cannet 60 Cannes France. Novac primio isto primila I. Jukla Poljoprivreda Isidora. Kartu sam primio. Blagodarin. Posali još, u oskuđici sam. Izvjesti Tiha i Nekodja, zdravi smo. Slavka umrla. Timotija neka javi, Šta je sa Petrom Pavlovićem. Nikako se ne javila. Ristu Izvesti da mu je porodica zdrav. Novac dobiti tri put. Pozdrav svima od Jukle i Vasilija Mirkovića iz Guberevca.

Radojanu Nov. Tadiću, pošta broj 76 za Dragoljuba Tadića. Kartu smo dobili. Svi smo čitvi i zdravi. Sliku pošali, otac Trifun. A 2426-8

MARA STANOJLA DIMITRIJEVIĆA, ZORKA DR. RADOVANOVICA, LJUBICA PELNARZA, Kosovska Mitrovica. Umojavaju se, da na dlonju adresu jave, ako Šta zna o Julki Đikić, koja je sa djecom ostala u Kosovskoj Mitrovici. Muž joj je živ i zdrav, traži je, za nju još ništa ne zna. Poštuje Vas Milica Slavka Dimitrijevića, Glogovac, Šabac. A 2164-8

Zivojnu M. Nikoliću, Ženeva za Dimitrija Nešića, Draga Mito. Novac sam primila. Bosa te molim, da je izvještaj preko mene Šta je sa Šta. Stevom, jer se nije javio od maja. Ona se nalazi sa malom i djecom zdrava u Paracelu. Voju na Nidža i Rada Nešića, Jagodina, Untere Hauptstr. 84. A 2434-8

Branku Lazliću, Ženeva. Niže imenovanu Šta iz Noća žive u oskuđici i to: Nefo Đorđe, primala je invalidsku potporu do septembra 1915. dalje ne. Rješenje Šabackog prvo-stepenog suda.

Anica Pantić primala je do septembra 1915. 1915. dalje ne.

Smiljana Mijajlović primala je do septembra 1915. dalje ne.

Sara Parmaković primala je do septembra 1915. dalje ne.

Mileva Petrović primala je do septembra 1915. dalje ne. Molim vas nastanite, da se ovim Šta poslači novac na ime ove potpora. S pozdravom vaš Jovan Stefanović, sveštenik. A 2435-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, Čedi Uroševiću, Solun. Molim se za izvještaj i saopštenja o Tomićanima:

Pajkovač — Krčin:

Štanoje Jevtić, kaplar 15. puška, 3. bataljun, 2. četa, 1. poziva, odstupanjem srpske vojske do danas se nično nije javio. Molim za Šta izvještaj i Šta. Ivačić i Šta ukucanu zdravu.

Životku Pavloviću, podnarednik 15. puška, 3. bataljun, 2. četa, 1. poziva, odstupanjem do danas nije se nično javilo. Molim za Šta izvještaj otac Miltovoje Pavlović i Šta izvještava, da su kod kuće svi živi i zdravi.

Mariju Božinović, stražar paračinskog magazina, odstupanjem do danas nije se javio. Molim za Šta izvještaj sin Boško Božinović i Šta izvještava, da je Mirče i Šta ukucanu zdravu.

Števi Ačimoviću, Ženeva. Molim vas pozdaje, da mi se Šta prije pošale novčana pomoć na račun mog primanja za 1916. i ovu godinu, nužno mi je. Bogomil Radosavljević iz D. Krčma, zvančnik sreza temničkog, Bačka, Kraševac.

Paracin:

Dobrosav M. Jovanović „Mirilovic“, ekonom, molli svoje prijatelje i poznanike da ga Šta izvještajte, jesu li živi i zdravi njegovi Šta: Živojin i Vidoklo Jovanović, pješadijski potporučnik, vodnik 3. četa, 1. bataljun, 20. puška. A 2436-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Božidar Terziću i Miloradu Draškoviću. Naučitiću molim za Šta je li živ i zdrav moji sin Šta Štefanović, Božidar, profesor. Ženeva. Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju njihova života kao i gdje su, pa me odmah direktno preko „Beogradske Novine“ Šta izvještajte. Što liši. Štefana. A 2437-8

Mihalju S. Zotoviću, okružnom načelniku, Bern i Ljubomiru Račiću, profesoru. Ženeva.

Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju njihova života kao i gdje su, pa me odmah direktno preko „Beogradske Novine“ Šta izvještajte. Što liši. Štefana. A 2439-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Božidar Terziću i Miloradu Draškoviću. Naučitiću molim za Šta je li živ i zdrav moji sin Štefanović, Božidar, profesor. Ženeva. Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju njihova života kao i gdje su, pa me odmah direktno preko „Beogradske Novine“ Šta izvještajte. Što liši. Štefana. A 2439-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Božidar Terziću i Miloradu Draškoviću. Naučitiću molim za Šta je li živ i zdrav moji sin Štefanović, Božidar, profesor. Ženeva. Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju njihova života kao i gdje su, pa me odmah direktno preko „Beogradske Novine“ Šta izvještajte. Što liši. Štefana. A 2439-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Božidar Terziću i Miloradu Draškoviću. Naučitiću molim za Šta je li živ i zdrav moji sin Štefanović, Božidar, profesor. Ženeva. Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju njihova života kao i gdje su, pa me odmah direktno preko „Beogradske Novine“ Šta izvještajte. Što liši. Štefana. A 2439-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Božidar Terziću i Miloradu Draškoviću. Naučitiću molim za Šta je li živ i zdrav moji sin Štefanović, Božidar, profesor. Ženeva. Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju njihova života kao i gdje su, pa me odmah direktno preko „Beogradske Novine“ Šta izvještajte. Što liši. Štefana. A 2439-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Božidar Terziću i Miloradu Draškoviću. Naučitiću molim za Šta je li živ i zdrav moji sin Štefanović, Božidar, profesor. Ženeva. Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju njihova života kao i gdje su, pa me odmah direktno preko „Beogradske Novine“ Šta izvještajte. Što liši. Štefana. A 2439-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Božidar Terziću i Miloradu Draškoviću. Naučitiću molim za Šta je li živ i zdrav moji sin Štefanović, Božidar, profesor. Ženeva. Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju njihova života kao i gdje su, pa me odmah direktno preko „Beogradske Novine“ Šta izvještajte. Što liši. Štefana. A 2439-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Božidar Terziću i Miloradu Draškoviću. Naučitiću molim za Šta je li živ i zdrav moji sin Štefanović, Božidar, profesor. Ženeva. Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju njihova života kao i gdje su, pa me odmah direktno preko „Beogradske Novine“ Šta izvještajte. Što liši. Štefana. A 2439-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Božidar Terziću i Miloradu Draškoviću. Naučitiću molim za Šta je li živ i zdrav moji sin Štefanović, Božidar, profesor. Ženeva. Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju njihova života kao i gdje su, pa me odmah direktno preko „Beogradske Novine“ Šta izvještajte. Što liši. Štefana. A 2439-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Božidar Terziću i Miloradu Draškoviću. Naučitiću molim za Šta je li živ i zdrav moji sin Štefanović, Božidar, profesor. Ženeva. Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju njihova života kao i gdje su, pa me odmah direktno preko „Beogradske Novine“ Šta izvještajte. Što liši. Štefana. A 2439-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Božidar Terziću i Miloradu Draškoviću. Naučitiću molim za Šta je li živ i zdrav moji sin Štefanović, Božidar, profesor. Ženeva. Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju njihova života kao i gdje su, pa me odmah direktno preko „Beogradske Novine“ Šta izvještajte. Što liši. Štefana. A 2439-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Božidar Terziću i Miloradu Draškoviću. Naučitiću molim za Šta je li živ i zdrav moji sin Štefanović, Božidar, profesor. Ženeva. Od moga brata Grgura Dubonjca, poličkijskog pisara u Kraševu, Bitolj, Makedonija, sam dobita svega do sada jedan Šta izvještaj, da je Šta Štefanović. Od moga unuka Aleksandru Mišiću, džaka-naredniku, ekonomu sreza zlatiborskog, sam dobita svega jednu kartu preko Štefene i više ne. Zato vas najpokornije molim saznaće odmah o stanju nj

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) 10 helera
 Pripisano: Petna jednog milimetar. retka (70 mm široko staje) 40 helera
 Bilješka: Petna jednog štampanog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
 Mali oglasnik Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Ljekarska pomoć.

Dipl. Dentista

Beograd

Kralj Milan ulica 57.
 specijalista za izradu vještac-
 zuba u zlatu i u kaučuku od
 8 kruna na više sa trogodi-
 jnjom garantijom po najbo-
 ljoj američkoj metodi. Vrši
 opravke i prepravke. Cijene
 ujerenje. Prima od 8-12 l-
 2-6. 30500-1

Kupovine i prodaje

Na prodaju

cigle i crepa.

Za cijenu uplatiti Vatrogasnici

ulica 31. 30497-2

Pod povoljnim uslovima prodaje
 se jedan crni olakšani
fijaker,
 dobro očuvan, sa flim fede-
 rim. Upitati: K. u. M. Mil-
 Bau-
 abteilung, Miros Veliki 27, vrat-
 ta 17. 30444-2

N a prodaju namještaj za 3 sobe i predobitelje, solidan i potpuno očuvan. Može se vidjeti svakoga dana od 10-12 prije podne i od 3-5 sati poslijepodne. V-a trogasna ulica br. 18. 30348-2

Traže se BRILJANTI
 I BISERI. Pismene ponude
 sa naznačenom cijenom i ta-
 kan opis, kao i adresu imaju
 se uputiti pod „nakit 346“
 u oglasnoj odjeljenju „Beogradske Novine“, Knez Mihajlova ulica 38. 802-2

Na prodaju cijelo kupan
 materijal veće zgrade, koja ima
 da se ruši. Prijave pod M. 347
 administraciji „Beogr. Novine“. 30474-2

Namještaj.

Potrebna je žena

koja se razumu u kuhanju. Ko-
 Štarčeva 9, I. sprat. 30508-3

Traži se služavka za dva sata
 dnevno. Obratiti se između 9
 i 12 časova u ulici Vuka Karadžića 16 (Bosanska zemaljska banka). 30520-3

Stanovi.

Soba sa električnim osvjet-
 ljenjem i sa namje-
 štajem izdaje se od-
 mah. Upitati u Bre-
 govićevoj ulici 2. 30510-4

Ko ima za izdavanje
 zasebnu kuću sa 2-3 odjeljenja sa pri-
 nadležtvom sa bašicom
 da prijaviti pod M. 347 adm-
 nistraciji „Beogr. Novine“. 30474-4

Stan za manju porodicu,
 u čistom i lijepom
 dvorištu, u ulici vojvode Mi-
 lenku broj 40 (2 sobe, ku-
 hinja, predobitelje, špajz, veran-
 da, podrum i klozet — sa elec-
 tričnim osvjetljenjem) izdaje se
 pod kriju od 1. maja. Obra-
 ti se sopstveniku u istoj kući.
 30477-4

U Kapetan Mišinu ulici br.
 23. Izdaje se pod zakup zasebne

Kuća sa tri sobe, velikim
 kuhinjom i podrumom. U kući ima
 električno osvjetljenje, engle-
 ski klozet, bašta sa voćem i
 ostale udobnosti. Upitati u istoj
 kući. 30485-4

Stan na gornjem spratu
 na Djurdjevu preko od Vaj-
 fertove pivre (3 prostrane so-
 be, predobitelje, kuhinja, veran-
 da, balkon, kupatilo, moderni
 klozet i podrum) izdaje se od-
 mah. Uvedeno električno
 osvjetljenje i vodovod, čist vaz-
 duh i lep izgled; tramvajska
 stanica (kod fabrike duvana)
 udaljena 3 minuta. 30330-4

Razno.

Gospodju Olu Milicevit
 sa Cetinju molj njezinu majku
 g-dju Olgu Sporčić iz Zagreba,
 da joj se javi blfo putem ovih
 novina bilo pismom izjavno
 na nju. 30451-5

Traže se u najam dobar pianino.
 Ponude administraciji „Beogradske Novine“ pod „Sme-
 tana 345“. 30428-5

Traže se radi prijema
 novčanih uputnica.
 Radi prijema novčanih uput-
 nica potrebno je da se javi g-
 luk Jakšević, apotekaru —
 Kragujevac:
 porodica D. Čirića, majora
 porodica Borivoja Lj. Mar-
 kovića. 30514-5

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) 10 helera
 Pripisano: Petna jednog milimetar. retka (70 mm široko staje) 40 helera
 Bilješka: Petna jednog štampanog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
 Mali oglasnik Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Predavanja.

Po dobivenom odobrenju
 mogu spremati učenike i učen-
 nice gimnazije i Viša Zenske
 Škole, a tako isto davati pri-
 vatne časove iz francuskog
 i srpskog jezika u opšte.
 Za uslove obratiti se od 8-9
 čas. pre podne Zorki D. Stan-
 ković, nastavnik Zenske Gim-
 nazije, Sv. Save ul. br. 6, de-
 sno, parter. 30478-7

KORESPONDENCIJA.

Dušanu Popoviću, za-
 robiljeniku br. 6586. Dragi sin.
 Dugo vremena nisam od
 tebe dobiti izveštaj. Javi se,
 i javi uvek kako si sa zdrav-
 im. I da ti treba troška da
 ti posaljem. Tvoja mati Vuko-
 sava Mišković, Vojislava Ilića
 ulica br. 16, Beograd. 30331-8

Vukanu Gjuroviću, pravniku,
 Crna Gora, selo Cerovo, Kotar Nikšićki, za Dimitrija. Dragi Di-
 mitrije. Vašu sam kartu od
 konca februara primila. Za majku vam javljam, da je zdravo sa
 Gospavom i Živkom. Stevan i Lazar su sa Ni-
 kolom, zdravo su. Ja sam takodje dobro sa mojim
 braćom. Novac mi se dosta često javlja. Pišite mi
 na broj pošte 999. Životi
 u Bora su dobro u Nici. Majki sam javila za vas da ste zdravo. Majki
 Šaljim novac kad dobijem od Nikole. Primi-
 sa Vukanom mnogo pozdrava od mene i svih
 mojih. Mnogo vas pozdravlja vaša snaka Stan-
 ka Premović, Resavska 31, Beograd. 30334-8

Acl Diniću, Zeneva. Molim
 izvestite moga muža Marka Pavlovića, konjičkog
 kapetana drinske divizije, da
 se sa majkom nalazim u
 Kragujevcu. Neka mi se pošalje
 novac, jer smo potrebljani.
 Ružica Pavlovića, Krajevo Strasse Nr. 1, Kragujevac. 30456-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. Molim
 izvestite moga muža Marka Pavlovića, konjičkog
 kapetana drinske divizije, da
 se sa majkom nalazim u
 Kragujevcu. Neka mi se pošalje
 novac, jer smo potrebljani.
 Ružica Pavlovića, Krajevo Strasse Nr. 1, Kragujevac. 30456-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. Molim
 izvestite moga muža Marka Pavlovića, konjičkog
 kapetana drinske divizije, da
 se sa majkom nalazim u
 Kragujevcu. Neka mi se pošalje
 novac, jer smo potrebljani.
 Ružica Pavlovića, Krajevo Strasse Nr. 1, Kragujevac. 30456-8

Sud c. i kr. zapovjedništvo mosne brane i grada
 Beograda, gradjansko odjeljenje.

Ne 2071/2-1917.

Objava.

Sud c. i k. zapovjedništvo mosne brane i grada Beograda, objavljuje, da je 7. januara 1917. godine u civilnom bolnič-
 nikl beogradskoj umro Antonije Djordjević, kaldrmađir i kuć-
 nosnik u Beogradu, Orlovska ulica 21, a da nije ostavio iz-
 sebe testamena.

Pošto je ovome sudu nepoznato, da li i kojima osobama
 pripada naslijedno pravo na njegovu zaostavština, to se svu oni
 koji namjeravaju bilo s kog pravnog razloga stogod potražiti
 u zaostavštini, pozvala, da u roku od jedne godine, računaju-
 jući od dana dolje označenoga, prijava kod ovoga suda svoje
 naslijedno pravo, i Iskazavši to pravo, pridružen očitovanje na-
 sjedno, jer će se u protivnom slučaju zaostavština, za koju je
 međutim kao ostavinski staratelj postavljen Ilija Stojanović, grad-
 skiji kmet u Beogradu, Orlovska ulica 21, raspraviti sa onima,
 koji se očituju naslijednicima i Iskažu svoj naslijedno pravni na-
 sljednik, te im bude prisudjeno; nenaštipeli pak do zaostavštine,
 kao i u slučaju da se nitko ne prijava kao naslijednik, čista za-
 ostavština biće da ne naslijediva od države povučena.

Beograd, dne 11. aprila 1917.

Dr. Ervin Boros, v. r.
 sudac.

798

Za tačnost:
 Aleksandar Bartha,
 sudska official.

Eugenija J. Hristića

Knjižara Napredak, Beograd

Knez Mihajlova 7.

Iz unutrašnjosti novac unaprijed
 uputnicom sa 0-60 poštarine.

806

Najbolji domaći kiseljak
(Bukovička voda)

Iz Arandjelovca

dobiva se u svim kafanama i gospodarstvima, kao i u radnji

NAFTALI LEVI, Saborna ulica

Glavni zastupnik

DAVID BEZAHLER, Mladenovac.

Stampo car. i kralj. gubernijsko štamparije u Beogradu.

Stampo car